

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne, izjemoma nedelje in praznika. — Inzerati do 50 petiti vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inzerati petiti vrst & Din 4.- Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.- Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 6.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c.
telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 63;
podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Po sestanku v Bukarešti:

Mala antanta se ne da izigravati

Velik odmev bukareške konference v inozemstvu — Mala antanta noče biti igračka velesil in ne bo služila ciljem imperialistične hegemonije

Zeneva, 10. junija AA. Rezultati in sklepi sestanka poglavarjev držav Male antante v Bukarešti so zbudili v Zenevi najugodnejši vtis. Priča tega razpoloženja je današnji uvodnik lista „Journal des Nations“, ki pravi med drugim:

Ideja in misel sestanka v Bukarešti je predvsem odkrita in iskrena potrditev želje držav Male antante po miru. Kaj hočejo, državni poglavarji Male antante? Predvsem preprečiti povratek dobe, v kateri so bile države srednje in balkanske Evrope ogrožene od politike velesil, njihovih intrig in sumljivih aspiracij njihove imperialistične hegemonije. Prav tako hočejo z zvezami z vsemi državami srednje Evrope preprečiti, da bi katerakoli izmed

velesil videla svojo korist v tem, če bi postavila eno državo zoper drugo in napravila iz nje predmet svoje lastne politike. Usodni zgled politike izvršenega dejanja, ki so ga velesile sprejele z nemočjo pomeni za države, ki so zatajile pakt DN, veliko privlačno silo. Zato je popolnoma oportuno in koristno, kar so izjavili in razglasili v Bukarešti. Povratek Habsburžanov, pomeni vojno, ogenj, klanje, ki se kaže na mračnem evropskem obzorju. Kategorično stališče poglavarjev držav Male antante proti Habsburžanom in revizionizmu služi tik pred drugo fazo 16. zasedanja skupščine Društva narodov kot najjačji dokaz, da ostane Mala antanta zvesta kolektivni varnosti.

zatrjujejo verodostojni očividci, da je bilo najmanj 40 mrtvih. Neki profesor, ki je vodil šolarje na svečanost in je bil na tej tribuni, trdi, da je sam potegnil izpod ruševin pet mrtvih. Po najnovejših podatkih je bilo vsega ranjenih 750 ljudi. Od teh jih je 600 še vedno v bolnicah, dočim so ostali po prvi zdravniški pomoči lahko odšli domov. Današnji bukareški listi objavljajo imena ranjenih. Med njimi je tudi uradnica jugoslovenskega poslanstva Greta Fajner, nekdanja »Mis Novi Sad«. Neki žebelj ji je prebodel lice ter ji izbil tudi več zobov. Ima tudi presekane roke. Hudo ranjena je tudi njena mati, ki ima poeno lotočino in dvomijo, da bo ostala pri življenju.

V Rumuniji vlada zaradi te nesreče prava narodna žalost. Vse svečanosti, ki so bile na programu, so bile odpovedane. Svečanost krsta nove ladje, ki je dobila ime kralja Karola, je bila zelo skromna. Kralj Karol in dr. Beneš sta takoj po svečanosti odpotovala iz Turn Severina v Galac, od koder je dr. Beneš krenil naravnost v Prago, kralj Karol pa nazaj v Bukarešto.

Sumljiv požar

Bukarešta, 10. junija. r. Včeraj dopoldne je nenadoma nastal požar, ki je vpepelil ostanke porušene tribune. Ko so gasilci prihiteli na lice mesta, je bilo že vse v plamenih in niso mogli ničesar rešiti. V zvezi s tem požarom so se razširile vesti, da je bil ogenj podtaknjen s strani onih, ki so odgovorni za nesrečo. Na ta način so onemogočili natančno preiskavo o vzrokih rušenja tribune. Uradni komunikacije pa pravi, da je nastal požar zaradi cigarete, ki jo je nepazljivo zavrgel neki delavec, ki je bil zaposlen pri pospravljanju ruševin.

400 milijonov za železnice

Nabava železniškega materiala v Nemčiji

Beograd, 10. junija. AA. seji gospodarsko-financijskega odbora ministrov, ki se je vršila včeraj od 5. do 8. popoldne, so sprejeli predlog uredbe o odkupu in normiranju cen oljaric, ki ga je predložil kmetijski minister. V najkrajšem času bo predlog predložen ministrskemu svetu v definitivno odobritev.

Razen tega so na seji sprejeli predlog

prometnega ministra o izvršitvi nabav v Nemčiji za potrebe gradbene in strojne službe državnih železnic (obnova investicijskih objektov in voznega parka) v višini 400 milijonov Din na podlagi pooblastil v čl. 66 finančnega zakona za leto 1936/37. Odbor je razpravljati tudi o nekaterih drugih resornih vprašanjih.

Pričetek nove socialne zakonodaje v Franciji

Včeraj je vlada predložila zbornici napovedane socialne zakone o novi ureditvi delovnega razmerja

Pariz, 10. junija. r. Francoska vlada je imela včeraj sejo pod predsedstvom ministrskega predsednika Leona Ruma, nato pa sejo pod predsedstvom predsednika republike Lebruna. Na obeh sejah so razpravljali o zakonskih načrtih, o katerih je ministrski predsednik v vladni izjavi dejal, da bodo takoj predloženi parlamentu. Predsednik Lebrun je podpisal štiri zakonske načrte, ki se nanašajo na kolektivne pogodbe, na 40-urno tedensko delo, na plačani dopust delavcev in na ukinitve odnosno spremembo gotovih zaslužnih uradb Lavalove vlade. Pred vsem bodo ukinitve zaslužne uredbe o znižanju prejemkov delavcev v javnih službah in rent vojnih udeležencev, vojnih žrtv in njihovih sorodnikov. Ti zakoni so bili že popoldne predloženi zbornici. Vlada je

predlagala nujno postopanje, ker hoče, da bi jih parlament sprejel še ta teden, oenat pa prihodnji teden.

Poslanska zbornica je že včeraj popoldne začela razpravljati o teh zakonih. Ministrski predsednik Leon Blum je takoj po otvoritvi ob burnih ovacijah govoril o sporazumu med stavkajočimi delavci in podjetniki. Podčrtal je važnost tega sporazuma, ki je v skladu s težnjami vlade po izboljšanju socialnih paktov. Dejal je, da pomenijo zakoni, ki jih je vlada v zvezi s tem predložila zbornici, pričetek nove dobe v socialni zakonodaji. Zbornica je nato izvolila za proučitev teh zakonov posebne odbore, v katerih so zastopane tudi stranke opozicije. Predlog je bil sprejet z vzklikom. Nato je bila seja zaključena.

Zarota španskih komunistov

Po razkritjih policije so pripravljali državni prevrat

Madrid, 10. junija. r. Policija je prišla na sled revolucionarni zaroti španskih komunistov. V neki madridski trgovini so po naključju našli 400 uniform meščanske garde, mnogo orožja in streliva. Našli so tudi mno-

go tajne korespondence in važne dokumente, ki se nanašajo na priprave na državni prevrat. Policija še neče izdati podrobnosti tega razkritja, vse pa kaže, da se prevrat pripravlja sindikalistične organizacije.

Boj za skrajšanje delovnega časa

Zasedanje mednarodne konference za delo

Zeneva, 10. junija AA. (Havas) Mednarodna delovna konferenca je imela dopoldne plenarno sejo. Načela se je debata o 40 urnem delovnem tedniku. To vprašanje so načeli v zvezi s tekstilno industrijo in zaradi pomena, ki ga ima ta industrija ter zaradi velike nezaposlenosti, ki v njej vlada. Britanski delodajalski delegat je pobijal mnogo argumentov, ki so bili v prilog 40 urnemu tedniku v tej industriji, češ da ti

bila uvedba takšnega tednika škodljiva i za delavce i za industrijo. Razen tega ni možno zaradi osetnosti zastopnikov mnogih držav skleniti konvencijo, ki bi jo vse te države ratificirale.

Britanski delavski delegat je pa zastopal nasprotno stališče in se zavzemal za to, da se o tej stvari sklene mednarodna konvencija.

Uspehi higijenskega zavoda v Skoplju

Higijenski zavod v Skoplju predstavlja eno od najuspešnejših zdravstvenih ustanov v državi. Njegovo delovanje na polju pobijanja malarije je cenjeno tudi v inozemskih zdravniških krogih. Kako je delovanje zavoda priznано in cenjeno, se najbolje vidi na tem, da je Društvo narodov, dokler je razpolagalo z gmočnimi sredstvi za to svrhu, vsako leto pošiljalo v Skopje ekskurzije zdravnikov iz raznih držav, da so spoznali metode borbe proti malariji.

Poleg glavnih nalog — pobijanja malarije, tega velikega socialnega zla Južne Srbije, mora vršiti higijenski zavod v Skoplju še celo zelo važnih higijenskih misij na svojem velikem področju. Najprej je moral premagati med ljudstvom ukoreninjene predsodke proti zdravstvu in proti zdravilom. V tem pogledu je bilo treba orati trdo ledino, kakaj Skopje do osvobodjenja sploh ni imelo pravih zdravstvenih ustanov. Vzbuditi med narodom zaupanje do zdravstva in do medicine, je bila kaj težavna naloga in lahko se reče, da ji je bil zavod v Skoplju kos v nepričakovano izdatni meri.

Poleg zdravstvenih vrši higijenski zavod tudi vevlačne kulturne misije in njegovi dobrodelni vpitvi se ne kažejo samo v domačem življenju prebivalstva, temveč tudi v splošnem narodnem gospodarstvu. Organ higijenskega zavoda so prebivalce naučili, kako je treba živeti po najosnovnejših načelih zdravstva, učijo pa jih tudi, kaj je treba storiti, da se tudi pri težkem vsakdanjem delu varuje zdravje. Dober pomočnik higijenskega zavoda je združništvo in higijenski zavod podpira na vsa

moč zdravstvene zadruga, ki se v zadnjih dveh letih lepo uveljavljajo in razvijajo tudi na srbskem jugu.

Statistični podatki dokazujejo, da ima zavod pri pobijanju nalezljivih bolezni vseh vrst vsako leto večje uspehe. Pred leti je po Južni Srbiji pegavi legar terjal mnoge žrtve, po zaslugi higijenskega zavoda pa je že nekaj let ta epidemija omejena le na redke primere. Lanj so ugotovili na področju higijenskega zavoda 13.351 primerov nalezljivih bolezni, a od teh so imele vse epidemije le 284 smrtnih žrtv. V pokrajinah, kjer se razširja malarija, so zdravniki higijenskega zavoda pregledali okrog 71.000 oseb, malarijo pa so ugotovili pri 1.000 oseb. Na razpolago več ekigijenskih zavod na razpolago več gmočnih sredstev, bi se njegovi uspehi gotovo podvojili.

Nov zakon za poroke švedskih princev

Obe švedski zbornici sta sprejeli spremembo ustave, po kateri bo švedskim princem v bodoče možno poročiti se z meščankami inostrankami, ne da bi zavoljo tega izgubili svoje dedne pravice. Konservativni poslanci so se sicer upirali, so clajali pa so hoteli predlog razširiti še za toliko, da bi se smeli principi pod istimi pogoji poročiti tudi s hčerkami švedskih meščanov.

Borzna poročila.

INOZEMSKÉ BORZE
Curih, 10. junija. Beograd 7, Pariz 20.3; London 15.50, Newyork 309.25, Brusel 52.25, Milan 24.35, Madrid 42.175, Amsterdam 208.95, Berlin 124.50, Dunaj 57.20, Praga 12.79, Varšava 58, Bukarešta 2.50.

Spremembe v italijanski vladi

Mussolini je postavil na vodilna mesta mlajše fašistične prvake

Rim, 10. junija. r. Pričakovana rekonstrukcija vlade se je danes izvršila. Dosedanje vojno ministrstvo, korporacijsko in kolonijsko ministrstvo ki so bila od leta 1935, poleg vojnega ministrstva in notranjega ministrstva v rokah predsednika vlade Mussolinija imajo spet svoje lastne ministre. Dosedajni propagandni minister grof Ciano je postal zunanji minister, dosedajni državni podtajnik za korporacije Santini je postal korporacijski minister,

državni podtajnik v kolonijskem ministrstvu Lesoni; je pa postal kolonijski minister. Dosedajni državni podtajnik v propagandnem ministrstvu Alfieri je postal minister za propagando.

Z istim kraljevim dekretom je sprejeta ostavka državnega podtajnika v zunanjem ministrstvu Suvichia. Na njegovo mesto pride dosedajni italijanski poslanik v Varšavi Bastianini.

Schuschniggov alarm

Patriotske manifestacije brez Heimwehra — Schuschnigg za zblizanje z Nemčijo?

Dunaj, 10. junija. AA. Pri veliki manifestaciji patriotske fronte na trgu pred mestno hišo je snoči bilo navzočih nad 100.000 ljudi. Govoril je tudi dr. Schuschnigg, da niso točne vesti listov o amnestiji, ker bo dana samo redna polletna amnestija. Rimski protokoli postavljajo temelj avstrijske neodvisnosti. Izrazil je željo za mirnejše odnose z Nemčijo kot veliko nemško državo. Pozval je mladino, naj bo nemška, naj nemško misli in nemško dela.

Knez Starhemberg se tega zborovanja ni udeležil, sploh ni bilo videti heimwehrovskih zastav in znakov. Bile so samo zastave patriotske fronte v belo-rdečih barvah. Posebno mnogo je bilo črno-rumenih habsburških kokard.

Dunaj, 10. junija AA. Havas poroča: Udeležence atentata na Starhemberga ugradi Waxenberg je sodišče včeraj obsodilo na zapor od 6 do 7 mesecev. Vodilni je pobegnil v Nemčijo.

Francija se čuti zapostavljeno

Po mnenju pariškega lista je Francija v zunanji politiki izgubila vodilno vlogo

Pariz, 10. junija AA. »Paris Midic« piše o zunanji politiki položaju in pravi med drugim, da se je na vsej evropski fronti začela diplomatska bitka in da je prišlo do tekme za zvezami, toda Francija je v tej tekmi ostala poslednja. List pravi, da se Rim ne zanaša več na Francijo kot morebitno zavezništvo. Priče smo važnim posvetovanjem držav v srednji Evropi, nadaljuje list, posvetovanjem, kjer ni Francije nihče omenil ne z mislijo, ne z imenom. Vse to se

odigrava, kakor da bi Francija v Evropi ne vodila sploh nobene zunanje politike. Pri bližajočih se ženevskih razgovorih bo Francija igrala na angleške karle. Zeleti bi bilo, da se francosko-angleški razgovori zdaj ne zavlečejo v neskončnost, kakor pri posvetovanjih o sankcijah, ki trajajo že nekaj mesecev in kakor glede vprašanja Porenja, o čemer še vedno nihče ničesar pozitivnega ne ve.

Hoarejev

„Pax Britanica“

London, 10. junija. AA. DNB: novi mornariški minister sir Samuel Hoare je imel govor pred študenti v Cambridgeu. Govoril je o angleškem imperiju in o DN. Rekel je, da je angleški imperij velika avtarijska gospodarska enota in da bi ves svet

mного pridobil, če bi se tudi tako organiziral. Evropa bi se naj povezala v tak avtarijski blok. Rusija bi naj zopet zavezavila tak blok. Ves svet pa bi se moral truditi, da dvigne DN. Toda Anglija se mora zavedati, da je ona bolj oceanska nego kontinentalna država. Kakor pa je nekdo »Pax Romana« počivala na ramenih rimskih legij, tako naj danes »Pax Britannica« počiva na ramenih angleških vojnih sil, posebno na moči njene mornarice.

Delokrog francoskega „ženskega ministra“

Pariz, 10. junija. AA. Havas: Včeraj je izšel dekret, ki določa državnih podtajnikov v prosvetnem ministrstvu Brunswick naslednji delokrog: 1. vprašanje šolske higijene in šolske vzgoje otrok. 2. vprašanje profesionalne usmeritve deklet in njihova priprava za javne službe. 3. vprašanje socialne pomoči ženam in dekletom. 4. vzdrževanje zveze z ostalimi ministri v teh vprašanjih, posebno z ministrstvom narodnega zdravja. 5. vprašanja, ki jih bo prosvetno ministrstvo posebej dostavilo v njen delokrog.

Volitve v Litvi

Kovno, 10. junija AA. DNB: Volitve v parlament so potekle brez večjih neredov. Udeležba pri volitvah je bila zelo majhna. V Kovnu je znašala volilna udeležba komaj 25 do 30%. Na vaseh je bila udeležba še manjša. V Klaipedi je bila udeležba tudi zelo majhna. Ponekod je udeležba znašala komaj 2 do 8%.

Anglija ne bo plačala vojnih dolgov Ameriki

Washington, 10. junija. r. Angleška vlada je sporočila vladi Zedinjenih držav, da ne bo plačala obroka vojnih dolgov, ki zapade 15. junija. Gre za vsoto okoli 86 milijonov dolarjev.

Afera Feniksa na Poljskem

Varšava, 10. junija. V zvezi s polomom družbe Feniks je vlada odredila preiskavo tudi v varšavski podružnici te dunajske zavarovalnice. V Varšavi in Krakovu je bilo na podlagi preiskave aretiranih sedem oseb. Med njimi je več advokatov.

Predsednik sodišča za rudarsko zavarovanje

Beograd, 7. junija. p. Za predsednika sodišča za rudarsko zavarovanje v Ljubljani je imenovan dr. Lavoslav Mastnak, sodnik apelacijskega sodišča v Ljubljani, za njegovega namestnika pa dr. Edvard Vrečko, sodnik okrožnega sodišča v Ljubljani. Ad zdravstvena

Drobiž z vseh strani

Moskva, 9. junija. AA. Zdravstveno stanje Maksima Gorkoga je nespremenjeno resno.

Carigrad, 9. junija. V vsej Anatoliji divjajo huda neurja. V Karamanu je toča uničila vso letino. V okolici Karakeje je zapadel sneg. Temperatura je naglo padla. Sredi poletja morajo kuriti peči.

DNEVNE VESTI

— Z banke uprave. G. ban dr. Načelnik v petek 12. tm. ne bo sprejemal strank, ker bo službeno zadržan.

— Uredba o omejitvi nočnega dela v pekarnah. V »Službenih Novinah« je objavljena uredba o omejitvi nočnega dela v pekarnah in banke uprave bodo zdaj uredile to vprašanje v svojem območju. V vseh pekarnah, kjer se peče kruh ali lukusno pecivo je pomožnemu osebju prepovedano vsako delo od 15 do 3 ure se dela v eni izmen, odnosno od 19 do 3 ure se dela v dveh izmenah, razen v primerih, ki jih uredba izjemno določa. V industrijskih obratih se lahko dela 8. v obrtnih pa največ 10 ur. Za vajence do 16 let je določeno 8 urno delo. Noben delavec in vajenec ne sme biti zaposlen v dveh izmenah. Pomožni osebje mora imeti nepretrgan nedeljski počitek 36 ur in sicer od sobote od 15 do ponedeljka do 3 ure se dela v eni izmeni, odnosno od sobote od 19 do ponedeljka do 7 ure se dela v dveh izmenah.

— Novo letalo domače konstrukcije. Zadnja leta izdelujemo letala večinoma doma. 90% letal, ki nosijo našo zastavo, je izdelanih v domačih tavnaricah in večinoma opremljena s doma izdelanimi motorji. Večkrat so Beograjanci obdružili veliko pomorsko letalo, ki ga je konstruiral aeronautični inženjer Milenko Mitrovič. To je prvo večmotorno letalo domače konstrukcije. Izdelano je bilo v delavnici Aeroputa. Letalo je brez trupa in ima stekleno kabino. Leti s hitrostjo 210 km na uro in se lahko dvigne nad 5.000 m visoko. Odlikuje se zlasti po tem, da z večjo varnostjo leta nad goratimi kraji.

— Na realni gimnazij v Novem mestu bodo sprejemni izpiti 24. t. m. ob 8. uri zjutraj. Prošnje za pristupitev k izpitu se bodo sprejemale od 20. do 23. t. m. Prošnje je treba priložiti rojstni list in šolski izkaz. Pripisani bodo v l. 1923. do 1926. rojeni učenci in učenke. Ravnateljstvo.

— Nova javna lekarna v Ljubljani. Banška uprava razpisuje natečaj za podizvajalca lekarniške dovolitve za otvoritev in obratovanje nove, po vrsti 15. javne lekarne v Ljubljani za šentpeterski okraj. Prošnje morajo poslati banški upravi prošnje do 10. julija. Podrobnosti natečaja so razvidne iz »Službenega lista« št. 47 z dne 10. tm.

— Volitve v občini Oselica. Ker je občinskomu odboru občine Oselica prešla funkcija v občinskem odboru so odredile nove volitve, ki bodo v nedeljo 12. julija.

OBČINSTVO GLEDA Z NAVDUŠENJEM Maks Reinhardtovo

filmsko umetnino po Shakespeareu. Glasba: F. Mendelssohn, W. Korngold. Slike: H. Izbazorenec si mora ogledati ta spored!

Predstave danes ob 16., 18.30 in 21. jutri (na praznik) ob 15., 18., in 21.

grebenih iz Škofje Loke, povratek v Poljansko dolino. Primerna tura za junij je izlet iz Trbovelj na Mrzlico ter preko Smohora v Laško. V Kamniških planinah so vrhovi že lažje dostopni: Čojzova koča kot izhodišče za ture na Grinčevac in Skuto, koča na Kamniškem sedlu izhodišče za Brano in Planjavo s prehodom na Korosico, preko Presedlaja in Konja vodi steza v Dol; vzpon v kočo na Veliko Planino, sestop mimo Sv. Primoža v Stranje je priporočljiv. Krvavec nudi udobno bivanje v Domu. Logarska dolina je vsa v zelenju. Za daljše bivanje je sedaj najprikladnejše ob Boh. jezeru v Zlatogori ali Sv. Janezu. Pohorje ima številne posejke. Planinski tisti iz Prevalj in Guštanj. Mesec junij še ni prevroč ter najprikladnejši za planinske izlete.

MATINEJA KINA SLOGE

Prekrasna muzikalna veselozgra

Muzikalnost v krvi

(MUZIK IN BLUT)

Ob 10.30 dop. po enotni ceni Din 4.50

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banke uprave dravske banovine« št. 47 z dne 10. t. m. objavlja izpremembo in dopolnitve priloge B in končnega zapisnika k trgovinski pogodbi z Nemčijo, uredba o ureditvi razmerja učencev proti številu pomočnikov in trgovinskih in rokodelskih obratih v delavnici, v katerih se opravljajo rokodelske obrti, izpremembe in dopolnitve v uredbi za opravljanje viš. državnega strokovnega izpita računsko-blagajniških uradov v resoru ministrstva za finance, pravilnik o opravljanju izpita za vozača električnega tramvaja in izdajanje vozniških legitimacij, odločbo o razporenem semenju po pravilniku in normah o kontroli semenja in kulturnih rastlin, dostavek v pravilniku in normah o proizvodnji, uvozu in prometu umetnih gnojil, izpremembo v pravilniku o uporabi ljanju in upravljanju osrednjega lovškega sklada, pojasnilo in odločbo o kozmetičnih preparatih, nove telefonske zveze z nekaterimi kraji Avstrije, popravek v zakonu o zemljeknjižnih delitvah, odpisih in pripisih, odločbo občne seje drž. sveta: k §

Iz Ljubljane

— Izredna naval na živilski trg. V tej sezoni še ni bilo posebnega navala na živilski trg. Posebno zadnje časa trg ni bil posebno preobložen kakor je bil n. pr. prejšnja leta. Danes pa je zopet primanjkovalo prostora na njem. Na zelenjadnem trgu ob 9. ni bilo več prostora za prodajalke, ki so se vedno prihajale. Zda je tudi zelo mnogo jagod in črešnjak ter je sadni trg skoraj tako velik kakor zelenjadni. Danes je bilo toliko borovnic, da so jih prodajali že po 1,50 Din za liter. Tudi rdečih jagod je bilo toliko, da jih niso mogli spraviti vseh v denar. Zjutraj so jih ponujali po 4 Din liter, pozneje pa tudi ceneje. Domače črešnje so v splošnem po 4 Din kg. Najdražje črešnje na trgu so za vlaganje po 12 Din kg, sicer so pa že po 5 Din kg zelo lepe. Zda prihaja mnogo sadja iz Novega Sada in prodajajo ga že na debelo na Pogačarjevem trgu. Danes so prodajali na debelo tudi lepe hruške. Pri cenah sočivja ni posebnih sprememb. Domačega stročjega fižola še ni, da bi lahko konkuriral uvoženemu, ki je po 4 do 7 Din kg. Novi krompir se zda še ne more bolj poceniti. Najcenejši je po 3 Din kg. Nekoliko so se podražila jajca, ker zda kokoši ne neso več tako kakor spomladi. Prodajajo jih po 16 do 18 komadov za 10 Din lepša. Perutnina je tudi precej draga, kar je treba pripisovati tudi visoki mestni trošarini na živla.

KINO UNION

Telefon 22—21

Na splošno željo predvajamo še danes

Stradivari — nesmrtni gosli

Ob 16., 19.15 in 21.15 uri

Jutri nov spored!

Velezabavna burka s 3 mojstri smeja

Szöke Szakali

Tibor Halmay in Ernst Verebes

Slab konec — dober začetek

Za 2 uri smeja in prijetnega razvedrila Vam jamčimo v polni meri! Prvič v Ljubljani! Ob 15., 17. in 21.

Dopolodne ob 10.30 matineeja po Din 4.50 na vseh prostorih

SEQUOIA

Najlepši naravoslovni in živalski film vseh časov!

— Ali je velik zastoj gradbenih del v Ljubljani? Zaradi stavke je zastalo vse delo na stavbah v mestu in nekateri se boje, zlasti stavbni gospodari, da se bodo dela zaradi tega zelo zavlekla. Junija se stavbna delavnost najbolj razmahne. Mnogo poslopij bi moralo biti že letos dograjenih, da bi bila pred zimo suha in uporabna. Stavka, ki traja teden dni, ne vpliva se posebno na čas dograditve, hude posledice bi pa zapustila, če bi trajala več tednov. Dolej se zamuda ni mnogo poznala in upamo, da bo ostala stavka brez hujših posledic.

— Zanimivo predavanje. Udruženje absolventov Trgovske akademije »klub trgovskih akademikov« priredi v petek 12. t. m. ob 20. na državni trgovski akademiji javno predavanje. Predaval bo urednik »Slovenca« g. Drago Potončnik o temi: »Državne finance v zadnjih letih«. Vstop prost.

— Iz Profesorja Stanko Premrl in Matija Tome vodita današnjo produkcijo gojenec državnega konservatorija za orgle. Iz Premrlovo šole nastopijo: brat Salvator Majhenič, Bohinc Stanko, Kalčič Josip in Mantuni Marija, iz oddelka prof. Tome pa: Hrašovec Silva, Kunej Egon in Janko Ravnik. Spored obsega celo vrsto najlepših orgelskih del domačih in tujih avtorjev. Spored se dobi v Matični knjižnici, od 6. ure dalje pa v veži poslopja Glasbene Matice v Vegovi ulici. Produkcija je v Hubadovi dvorani.

— Iz Ljubljane. Sušak, redna avtomobilska zveza. Odhod iz Ljubljane vsak dan ob 6.25 izpred hotela Miklič. Cena vožnje v eno smer 76 Din, dočim stane vožnja tja in nazaj Din 125. Povratna vozna karta velja 14 dni. Vse informacije in vozne listke dobite v predprodaji in Putnikovi biljetarnici (Hotel Metropol), vozovnice se lahko rezervirajo tudi telefonično na št. 33—83.

— Na I. letošnji operni produkciji ljubljanske konservatorija bomo slišali posamezne scene iz 3 repertoarnih opernih del in sicer iz Fidelia, Rusalka in Glumačev, vmes pa se izvajajo plesni in sicer napravo Čajkovskega Ruski ples, nato Smetanova Furiant iz opere Prodana nevesta in Baranovičovo Kolo. Glasbeno vodstvo imata Lesković Bogomir in dr. Švara Danilo, režijo g. Debevec. Piese je našel in izvedel Golovin. Predprodaja vstopnic pri dnevi blaginji in operi, cene kakor za dijaške predstave. Produkcija je v petek 12. t. m. ob 20. v opernem gledališču.

— Iz Solina in morja se boste naučili, če se udeležite desetdnevni potovanja »Pelješcem«, parrkom Dubrovačke plovidbe. Potovanje z oskrbo izredno poceni. Vsa potrebna pojasnila dobite pri SPD v Ljubljani ter agenciji Dubrovačke plovidbe na Sušaku.

— Iz Umetnostna razstava bratov Vidmarjev v Jakičevem paviljonu vzbuja mnogo upravičene pozornosti. Dela, ki sta jih oba slikarja razstavila, je sprejela javnost in umetniška kritika nad vse resno in priznalo. Opazujemo vse ljubiteljske umetnosti, da bo razstava odprta neprekinjeno do 15. t. m. in sicer vsak dan od 9. do 19. ure. Dijaki v skupinah najmanj po trije, plačajo po 1 Din vstopnine.

— Iz Predavanje o belokranjskih narodnih igrah bo drevi ob 20. v Hubadovi dvorani Glasbene Matice. Predava vodja folklornega inštituta Glasbene Matice g. France Marolt pod okriljem društva »Belo krajstvo«.

Samo še danes ob 16., 19.15 in 21.15

VIHAR NAD AFRIKO

Predprodaja vstopnic od 11. do pol 13. in od 15. dalje.

ELITNI KINO MATICA

Jutri: „Arena krvi in ljubezni“

— Iz Mesto vana na grob prof. Jarca je darovalo uradništvo kulturnega oddelka mestnega poglavarstva potrebni družini 200 Din.

— Iz Občni zbor moške in ženske šentpeterske Ciril Metodove družine se vrši v petek, 12. t. m. ob 20. uri v gostilni Zupančič, Jegličeva c. 15. Vabljeni vsi prijatelji obeh družin.

— Iz Vid vaših oči si obvarujete je z optično čistimi brušenimi stekli, katere si nabavite pri strokovnjaku Fr. P. Zajcu, izprašan optik, Stari trg 9, Ljubljana.

Z Ježice

— Telovadba ženske dece, ki se je do sedaj vršila v edini telovadnici s katero Ježice razpolaga, namreč v Sokolskem domu, je sedaj po sklepu občinskega odbora in prizadevanj novega šolskega upravitelja prenesena v Prosvetni dom oziroma v Cerkevni dom. Vprašamo samo nadrejene oblasti, kako naj se vrši pravilna telovadba v

prostorih, ki v take svrhe niso opremljeni? Ali ni morda v tem domu še kaj naprav, katerih ne bi smelo biti? Ali pa je to morda vprašanje ... odgovor vemo sami!

— Izredna iniciativnost na posameznih področjih javnega udejstvovanja se je pokazala naših ljudi. Posebno šolski odbor igra v tem pogledu vodilno vlogo. Je namreč brez predhodnega sporazuma z učiteljskim sklicem roditeljski sestanek za nedeljo popoldne in sicer v Cerkevni dom. Vprašali bi samo, ali je ta prostor primeren ali ni na razpolago za take prilike edinele šole? Napredni roditelji izjavljajo, da se ne pustijo komandirati od nikogar in da zahtevajo, naj se sestanki, čijih namen je poglobitev stikov med učiteljskim in staršev, vrše v šoli, ne pa v političnih taboriščih. Smatramo, da imamo vsi enake pravice in si jih ne damo kratiti po posameznih prenapetostih. — Nacionalni roditelji!

III. jubilejna produkcija

Zaključek proslave 10letnice podržavljenja našega najvišjega glasbenega zavoda

Ljubljana, 10. junija. S III. produkcijo je državni konservatorij v ponedeljek zaključil proslavo 10letnice svojega podržavljenja. Pred zvrhano polno filharmonično dvorano je stopil ravnatelj g. Julij Betetto ter podal historijat podržavljenja našega najvišjega glasbenega zavoda.

Po prevratu — je izvajal g. Betetto — je staval ravnatelj Glasbene Matice Matej Hubad odboru Glasbene Matice, predlog, da se razširi šola Glasbene Matice v polni konservatorij. To željo je izrazil že prvi tajnik Glasbene Matice na II. občnem zboru l. 1873. Želja pa se je izpolnila šele po naši narodni in državni osamosvojitvi. Konservatorij se je na predlog M. Hubada otvoril 15. septembra 1919 in takoj se je vpisalo vanj 1091 gojenec. Ker odbor Glasbene Matice, sam finančno ni zmogel bremena, se je obrnil po svojih zastopnikih v Beograd, da država prevzame konservatorij v svojo upravo. Že l. 1921 je bil za podržavljenje vnesen v državni proračun znesek 400.000 kron. Ministrstvo je imenovalo posebno komisijo z dr. Gojmir Kreodom na čelu, ki naj uredi vse potrebno za prevzem. Vendar pa tedaj konservatorij še ni mogel biti podržavljen. Le s težavo je zmagovala Glasbena Matica bremana, ki si jih je morala naložiti vsled neizpolnjenih obljub ministrstva prosvete. V l. 1926/27 pa se je končno posrečilo Glasbeni Matici, oziroma njenemu zaslužnemu predsedniku dr. VI. Ravniharju, da je spravil konservatorij, čeprav v silno majhnem obsegu, v državni proračun. Sistematično delo na popolnem podržavljenju pa se je neutrudno nadaljevalo in danes, ko praznujemo 10letnico podržavljenja, imamo v proračunu poleg ravnatelja še 16 učnih moči, pisarniško uradnico, služitelja in posebno postavko za honorarne učne moči in operno šolo. Doba v letih 1921—1926 je bila za Glasbeno Matico vir težkih preizkušenj. Več je bilo tedaj vplivnih faktorjev, ki so pomagali Glasbeni Matici lažjati skrb in breme za obstoj konservatorija. Predvsem je omeniti pokojnega dr. Gregorja Jeržava, ki je bil Glasbeni Matici vedno pripravljen pomagati. V silovitih besedah je nato ravnatelj g. Betetto govoril o glasbeni umetnosti ter o glasbeni vzgoji med narodom. V proslavo 10letnice je konservatorij priredil že dve produkciji, katerih spored so izvajali izključno gojenci zavoda. Včerajšnjo pa so izvajali bivši gojenci konservatorija, sedaj že priznani odlični umetniki in glasbeni pedagogi. Njih izvajanja so bila najzgovornejši dokaz uspehov prave sistematske glasbene vzgoje, kakršno mora nuditi edinole zavod, na katerem počuje danes 50 kvalificiranih učnih moči. In to je naš konservatorij. G. ravnatelj se je nato zahvalil vsem prijateljem in podpornikom zavoda, vsem, ki posejajo konservatorijske prireditve, učiteljskemu zboru, Mateju Hubadu, odboru Glasbene Matice in Filharmonije ter vsem merodajnim faktorjem za podporo v prestolici. Priznanje za ves njihov trud, duševni in telesni, napor morajo biti deležni tudi vsi gojenci od najmlajših do onih, ki so že blizu absolutorija in diplomskih izpitov. Oni so pionirji glasbene kulture prihodnje generacije našega naroda. Spored produkcije, ki bi se lahko prikladneje imenovala slavnostni koncert, so izvajali člani profesorkega zbora, odnosno bivši odlični gojenci, godalni orkester konservatorija in Cerkevni glasbeni Matice ter »Ljubljanski kvartet«.

Prof. Marijan Lipovšek je izvajal virtuosno fantazijo na slovensko narodno pesem »Po jezeru ter žel. za odlično izvedbo krepak, spontan aplavz. Operni tenorist g. Jože Gostič je ob spremljevanju klavirja (prof. P. Sivice) zapel Kogojev »Let-ski motiv«, Osterčev »Sonce v zavesah«, Milojčević »Japan« in Lajovičev »Serenado«. Tudi njegovemu petju je sledilo burno odobravanje. Zelo zanimive pa so bile širi slike Josipa Suška »Iz življenja in sanj«, op. 30, ki jih je izvajal na klavirju prof. P. Sivice v visoko umetniško poglobljeni interpretaciji, udarne in užigajoče kojo nato štiri pesmi, Lajovičeva »Za-šalo je žarko sonce«, Pavličeva »Vesela

Iz Škofje Loke

— Ferijalci in Škofja Loka. Kakor stoji vsa škofojloška javnost s toplimi priznanji na delu, ki ga opravlja odbor za obrtno-industrijsko razstavo, prav tako pa je tudi želja Škofje Loke, da kljub domačim priraditvam ferijalci, ki so nam bili dolgo vrsto let dobri prijatelji in obiskovalci, letos ne izostanejo, marveč, da se najde kljub, da bi dijaki in dijakinje vseeno prišli v Škofjo Loko. Že res, da je pri nas a stanovanj zaradi tega, toda tujskoprometni interes in pridobitev, ki tudi ni bila brez materialne koristi, nam narekuje, da si poimniško zvezo v Škofji Loki obdržimo, in da storimo vse, da se sedanji odnos priraditve in lakronega sporazuma v nišmer na skali. Morda bi prišli v počev prostori v dekliški šoli, na vsak način pa moramo preprečiti, da FK ne bi imela več interesa na Škofji Loki. Naj o tem določijo, ki so v to poklicani, razmišljajo in ukrepanje vse potrebno, da pride zadeva srečno pod streho.

— Sestanek obrtnikov. Na povabilo prireditvenega odbora za obrtno-industrijsko razstavo so se sestali v sredo v šolski dvorani deške šole obrtniki škofojloškega območja, da rešijo med seboj nekatera vprašanja, ki so nastala predvsem zaradi izostanka ferijalcev. Pripravljalni odbor je dal prisotnim izbrana pojasnila in vseh vprašanjih tako, da so bili ustvarjeni enotni in složni pogledi glede na važnost stremiljenj, ki si jih obetajo škofojloški gospodarski krogi s predvideno razstavo.

— Epilog dražinskih aretacij. V sredo se je odigrala na škofojloškem sodišču epilog zavoljo znanih dražinskih aretacij. Osumljeni so namreč vložili tožbo proti domačinoma, ki sta se v besedah predalec zaletela in vedela povedati več, nego je bilo pametno in umestno. Obhoda domačina sta bila obsojena na obšutno denarne globe.

— Učiteljsko društvo za škofojloški okraj bo zborovalo v soboto 13. junija v Škofji Loki. Poleg situacijskega poročila je na dnevnem redu pedagoško predavanje, razgovor o razširitvi ljubljanske bolnice, razprava o mladinskih listih, nadalje lesna razstava v Ljubljani in še dolga vrsta stanovsko-šolskih vprašanj. Pričetek ob 8. v deški šoli.

— Huda nesreča se je pripetila v ponedeljek dopoldne skupini delavcev, zaposlenih pri ometavanju neke hiše. Zaradi preobremenitve deske se je le-ta zlomila. Dva zidarja sta padla z odra, dva druga pa sta s k sredi nekako ušla. Zidarja sta dobila precej težke poškodbe. Morala sta iskati zdravniške pomoči.

KINO IDEAL

Adele Sandrock, Georg Aleksander v filmu

CIGANSKA KRI

Danes ob 4., 7. in 9.15 uri, jutri, na praznik ob 3., 5., 7. in 9.15 uri zvečer.

— Planini! Planine so že vsem dostopne. Pri težjih turah preko snežnih polj mora turist paziti, da je zadostno opremljen. (Čepin, vrh, event. dereze). Planinske postojanke že nudijo priliko, da se more turist v raznih izhodiščih primerno odpoditi ter najti udobno prenočišče. Na Vrsič vodi do ruske cerkvice dobro speljana avtomobilska cesta, dalje do Erjavčeve koče je cesta v popravilu, sedaj pa je uporabna udobna pespot. Mimo Peričnika vodi pot v Aljažev dom; za posetnike Triglav in Triglavskega pogorja sploh je ta postojanka najprikladnejša. Staničeva koča je stalno odprta ter še vedno vabi visokogorske smučarje. Pestrta planinska flora vabi na Golico — narcise, murke in številne druge cvetke so posejani po košenicah od Spodnje do Gornje koče. Enako je Begunjska pokrita z najrazličnejšimi pomladnimi cvetkami. Roblekov dom stoji na robu planine s krasnim razgledom na Stol in sosedne vrhove Karavank. Ljubnik je dostopen po

Ivan Vladimirovič Mičurin

Ob obletnici njegove smrti — Učenjakovo rojstno mesto je zdaj Mekka sovjetskih sadjarjev

Pred letom dni je umrl v Rusiji slavni pomolog I. V. Mičurin. Njegovo delo je vzbudilo pozornost vsega sveta. Pokojni je bil pravi genij in velik prijatelj prirode. Rojen je bil v mestecu Kozlov s srednji Rusiji. Življenje v njegovem rojstnem mestecu je teklo dolgočasno. Kakor po drugih ruskih mestecih je tudi v Kozlovu smrdele po konjski moči in kislem zelju. Po ulicah so begali umazani in razcapani otroci in če je kdo vprašal prebivalca mesteca, zakaj imajo ljudje toliko otrok, je dobil odgovor: »Plodimo jih iz dolgega časa. Vaše blagorodje.« In eden izmed teh otrok je bil v preteklem stoletju Mičurin. Vsako mesto na svetu ima nekaj svojih prebivalcev, ki žive drugače, nego je splošna navada. Someščani jim pravijo čudaki. In kozlovski čudak je bil dolgo leta Mičurin. Najprej se je izučil za urarja, pozneje je pa vstopil v železniško službo, a z 20 leti je jel kopati na svojem vrtu. Dočim so se drugi mladeniči po končanem delu zabavali v veseli družbi, je Mičurin kopal in sadil drevesa, ki so se pa žal hitro posušila. Ljudje so ga obsojali, češ da je v mestu, pa vendar opravlja človeka nedostojno delo. In tako je postal Mičurin čudak mesta Kozlova.

Kot železniški uradnik je vzel nekega dne dopust in jo mahnil po Rusiji. Takrat, leta 1875, je bilo rusko sadjarstvo še zelo slabo razvito. Rusija je imela slabo sadje in konzum istega znaša še zdaj v Rusiji samo okrog 10 kg na glavo. Po svojem povratku je Mičurin pripovedoval, da je povsod videl le slabo sadje. Ljudje so se mu smejali. Pod Uralom niti ne vedo, kakšen cvet ima jablana, je pravil. Dobiti moram sadno drevje, ki bo raslo tudi v Sibiriji. Rastlinstvo juga moram prenesti na vrtove severa. Naravno je treba podrediti človeku, je izjavil izučeni urar, mladenič, ki nikoli ni slisal niti besedice o bio, logiji, selekciji, križanju ali aklimatizaciji. Leta 1875 je Mičurin sklenil rešiti in povzdigniti rusko sadjarstvo. Toda kako začeti? Kaj storiti, da bo nežna jablana iz solne Francije rasla v ostrem severnem podnebnju?

Takrat je živel v Moskvi učeni vrtnar profesor Grell. Ta mož, ki je tudi hotel rešiti rusko vrtnarstvo, je sprožil misel aklimatizacije in napovedoval prevrat. Mičurin mu je verjel. Kupil je v inozemstvu semena, jih posejal in čakal. Že v prvem letu je polovica sadik zmrznila, druge so pa poginile v 8 letih. Kaj storiti? Grell ni govoril resnice. Mičurin je poskušal dalje in 14 let je aklimatiziral sadno drevje, toda žal brez uspeha. Ni torej čuda, da je bil nervozen in utrujen, vendar je pa odkimal z glavo, ko je njegova žena izjavila, da je njegova ideja brezupna. Nekega dne po mnogih razočaranjih se je Mičurin zdrnil iz mraka. V temi človeškega duha se je zasvetil plamenček spoznanja. Krutim ustnicam prirode je ušla vsemu ostalemu svetu neslišna beseda »križanje«. Utrujen in razočaran mož je bil razumljiv.

Nevarna lepotica

Roman

Nekega večera sta mislila, da sta sama v kuhinji, kamor je sijala samo luna. Večerna tema je vzbudila Jakoba, da je dejal resno: — Terezija, nekaj imam v mislih. Sami ste tu v Priere in voditi tako veliko domačijo je za vas, mlado dekletko, prenaporno. Ali bi ne bilo bolje, če bi odšla ali prodala kmetijo ter si izbrali vašemu stanu in starosti primernejše življenje? — Kakšno življenje? — je vprašala Terezija presenečeno. — Ali še niste nikoli pomislili na to, da bi se omožili? — Jaz da bi se omožila? Bože, ne! Zagotavljam vas..., da na to ne mislim. — Tem slabše, kajti hotel sem vam ponuditi ženina. — Zares! — je vzkliknila Terezija navidez v šal, da bi prikrija svojo zadržanost. — Vi ste že premislili za družbo. Kdo na to, kavalir? — Piše se Jakob Moret.

Leta 1865 je brnski menih Mendel odkril eno izmed skrivnosti življenja rastlin. Toda to slavno odkritje je bilo oznanjeno šele leta 1900. Mičurin ni poznal Mendla — kje sta bila Rusija in Brno v tistih časih. Ko je Mičurin odkril križanje, je prodal rojstno hišico in se preselil v samoto 8 kilometrov od Kozlova. In z veliko vnamo je stopil ta nemirni duh na edino do znane vodečo pot — na pot križanja, s katero je zavladal človek nad silami, skritimi v cvetovih rastlin. Vidimo vestne roke urarja, kako prenašajo prah na pestice in drhte od razburjenja. Križal je proti vsem zakonom vede, višnje s črešnjo. Zgodil se je čudež. Nastal je prvi križanec, ki je dal sijajne plodove daleč na severu. Mičurin ga je nazval »Krasota severa«. Kmalu je z novim križanjem ustvaril marelico Mongol, ki prenese 50 stopinj mraza.

Dela je bilo vedno več. Nastala je cela vrsta križancev, jabolk, hrušk, breskev, sliv, malin, črešenj, višenj, orehov itd. Kozlov strmi, ljudje vidijo v Mičurinu peklensko. Nekega dne poseti Mičurina predstojnik bližnjega samostana in mu pravi, da je bog, ki je ustvaril svet določil vsakemu delu in steblo krog življenja. Prekršili ste božjo zapoved, je zaklical menih. Da, je odgovoril Mičurin, bog je ustvaril svet — recimo, da je tako, toda delo še ni končano. Jaz samo pomagam bogu. Greh delat na rastlinah, je zaročel menih. Mičurin mu je pa obrnil hrbet in odšel. Vsako leto je bilo več čudovitih križancev in kmalu je Mičurinovo ime zaslovelo po svetu. Amerika mu je ponudila službo z generalsko plačo 8.000 dolarjev letno. Mičurin je ponudbo odklonil in ponudil svoje usluge carski oblasti. Toda v visoki urad mu je napisal napol odklonilno, ponižujoče pismo.

Leta 1917 se je bližal Denikin Moskvi. Nekega jutra je zagledal Mičurina na svojem vrtu vojake. Kaj počenjate tu? jih je vprašal. Nič, iščemo samo pripraven kraj, od koder bi lahko streljali na Kozlov, mu je odgovoril častnik. Kdo je vam pa to dovolil? ga je vprašal naivno Mičurin, ki je bil na svojem vrtu pozabljen na svetovno vojno in prespal revolucijo. Vi boste streljali tja, oni pa nazaj in tako mi uničite ves vrt. Vojaki so se držali za trebuhe od smeha in meneč, da imajo opraviti z norcem, so odšli. Smeh je rešil Mičurina, kajti prvo pokončano drevo bi bilo pomenilo njegovo smrt. Med revolucijo je prišla Leninu v roke Mičurinova knjiga o novih križancih. Kmalu po končani državljanski vojni je prišla v Kozlov brzojavka: Moskva-Kremelj, Poskusi z novimi križanci so ogromnega pomena. Takoj poročajte tovarišu Leninu. Izpolnili ste potrditve brzojavno. 18. I. 1922.

Brzojavka je učinkovala kakor strela. Mičurin je postal v tseh razmerah med ozkornimi, nergavimi ljudmi že tako nerazumljiv, da mu je delo komaj še za silo šlo od rok. Brzojavki so sledili pomočniki. Mičurinov vrt se je razširil. Mičurin je oživel in se vrnil zopet človeštvu. Mnogi profesorji, vrtnarji, študenti in agronomi so je napolnili ogromni vrt in neštete roke so jele križati milijone cvetov. Mičurin je postal centralni mozek ogromnega zelenega laboratorija. Leta 1931 je dobilo mesto Kozlov novo ime Mičurinsk. Zdaj je to živahno, kipeče mesto, kjer se grade palače iz betona in stekla. Tu je nastal »Poskusni zavod sadnih rastlin I. V. Mičurina«. Na tisoče drevesc razvažajo po širni Rusiji. Visoka sadjarska šola ima vrt v obsegu 2.500 ha. Okrog mesta je 10.000 ha najkrajših vrtoev sveta. Mičurinsk je zdaj Mekka sovjetskih sadjarjev.

Vodnik ekskurzije po Mičurinovem kraljestvu pravi: Tu vidite križance višnje s črešno. Plodovi tega križanca ne vise ločeno, temveč v grozdih kakor pri črešni. To nam omogoča doseg pripravičev. Ta trta, prijatelji, prestane zimo brez vsake oboje. Mičurin je pomaknil mejo negovanja trte na 53. stopinjo severne širine.

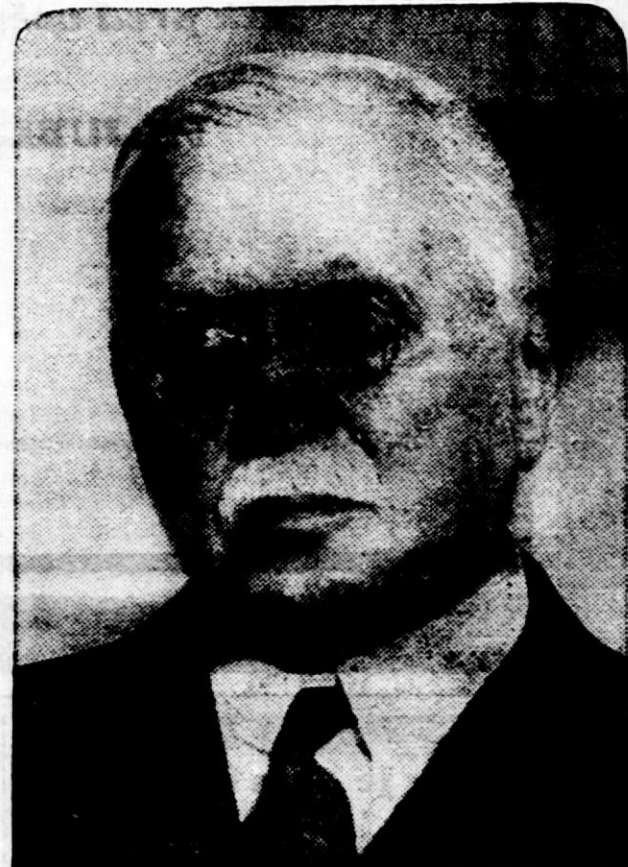
Ob zatonu svojega življenja in na višku zmagovalnega boja z naravo se je vrnil starček utrujen po proslavah, odklivanjih, govorih in godbi domov k uram, tlakomerom in drugim instrumentom. Popravil je zopet kolesca in prožine z enako vnamo, ka-

kor je križal cvetove, ljubil je lesk kovinskih spiral enako kakor pestice marelic. Svojemu pomočniku Jakovljenu je naredil v štirih dneh uro, ki gre 40 dni, ne da bi jo bilo treba naviti. Izdelal je zažigalnik, ki je treba vanj naliti bencina samo enkrat na teden. Človek pozna stoti del skrivnosti narave, je dejal večkrat. Ona je bogata in radodarna, toda nespametna. Svoje darove deli krivično. Sibiriji je dala toliko gozdov, da gnijo od starosti na milijonih hektarjih, v Povolžju pa kurijo ljudje zaradi pomanjkanja drv z gnojem. Človek prav za prav spi na zemlji. Hodi po bogastvu, ki ga ne vidi. Tako so pred 20 leti iskali v Monastirskem gozdu robidovje, pa ga niso našli. Takega robidovja ni, so dejali. Pa je bilo. Našla ga je preprosta ženica. Vrag vzemi vse to! Kratko je življenje človeka na zemlji. Nič velikega ne storimo. Komaj pojasnimo majhen problem, že pride naš konec in vse je končano, je dejal Mičurin svojim gostom.

Mičurin je ustvaril okrog 350 novih križancev. Daleč tam gori na severu, kjer ljudje niso poznali cvetočega sadja, raste zdaj v snegu s sadeži obloženo drevje. Ekspedicijska »Čeljuskina« in »Sibirjakova« sta pokazali možnost civilizacije severa. Mičurinovi križanci bodo omogočili ljudem živeti v teh mrzlih krajih. Milijoni ljudi že uživajo plodove Mičurinovega dela, ki ti nič drugega, nego uredničenje velike, plemenite ideje. Ivan Vladimirovič Mičurin ima pravico do nesmrtnosti.

Insull je že zopet milijonar

Citatelji se gotovo še spominjajo Insulla in njegove dramatične poti iz Amerike v Grčijo ter zopet nazaj v Ameriko, dokler ga leta 1934 ni izročila ameriškim oblastem Turčiji, kamor je bil pobegnil iz Grčije, ko so mu postala tla pod nogami prevročila. V Ameriki so ga končno izpustili, ker so njegovi prijatelji položili zanj visoko kavejco. Toda zdaj so časi taki, da žive sleparji lažje in boljše od poštenih ljudi, da se ceni vse drugo, samo ne delo. Tako vidimo tudi pri Insulli. Iz New Yorka namreč poročajo, da je Insull, ki je bil pred dvema letoma finančno popolnoma uničen, že zopet milijonar in sicer v dolarjih.

V New Yorku je ustanovil Insull agenturo, ki dobavlja ameriškim radijskim družbam zabavni material za njihove programe. In posli so šli takoj od začetka sijajno tako, da je s svojim podjetjem zaslužil že milijone. Mož je star sicer že 65 let, vendar je pa še izredno podjeten in iznajdljiv, kar je pokazal s tem, da se je znal tako hitro postaviti na noge. Marsikdo drugi na njegovem mestu bi bil obupal in vrgel puško v koruzo. On se je pa brž prilagodil novim razmeram in obogatel z ameriško naglico.

Evnuhi proti samskemu davku

Turški listi poročajo, da so poslali evnuhi vladi spomenico, v kateri pravijo, da ne bodo več plačevali samskega davka. Saj je pa tudi res malo čudno, da mora evnuh plačevati samski davek, kakor da je sam kriv, da ga ne mika oženiti se in imeti potomstvo. Pod sultanovim režimom so imeli evnuhi zelo dobre službe. Moderna turška dr-

To je perilu vseč!

Seveda, če odpravi milo tako prizanesljivo in temeljito nesnago iz perila, potem ni čuda, da ostane dolgo kakor novo in da je vedno lepo belo.

Schichtovo terpentinsko milo

pere perilo bleščeče belo

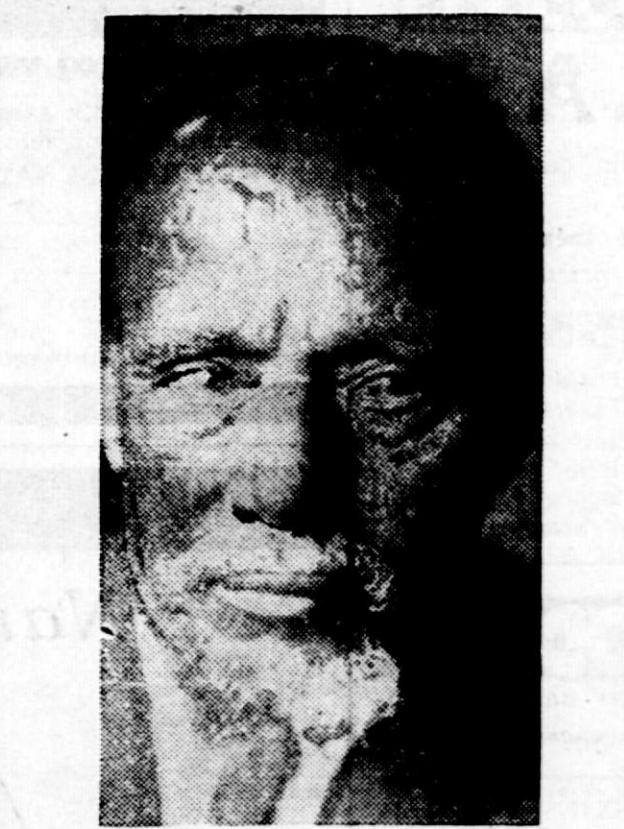
... in za namakanje ženska hvala

žava jim je pa vzela vsa dostojanstva. Zdaj žive evnuhi klaverno življenje. V spomenici tarnajo, da so izgubili z visokimi mesti tudi premoženje in da je samski davek v tem primeru krivičen.

Namen samskega davka je prisiliti samce, da si ustanove družine. Evnuhi tega pri najboljši volji ne morejo storiti in zato je res krivično, če jim nalaga država samski davek. S tem davkom so evnuhi v primeri z drugimi državljani dvojno obremenjeni. Morajo se jih bo Kemal paša usmili in uslišal njihovo prošnjo, ki je res utemeljena.

Simbolični konec samostojne Abesinije

Pariški okraj la Muette je postal pozorišče navidez sicer brezpomembnega dogodka, ki je pa v resnici mednarodnega pomena. Tam stoji poslopje abesinskega poslanstva in pred njim je bila kakor pred vsemi drugimi poslopji tujih poslaništev organizirana stalna policijska služba. Uniformirani policisti je stal noč in dan na straži pred vrati abesinskega poslanika ministra Woeldeja Mariama, ki mu niti na misel ni

prišlo, da bi odločil svoje poslaniško mesto, ko so Italijani zasedli abesinsko prestolico in ko je cesar Haile Selassie pobegnil v inozemstvo.

Ta straža kot simbol oficialnega priznanja

države je pa pred dobrim tednom naenkrat izginila. Policisti, ki je imel nalogo paziti na razigrane sinčke pariškega ministra rasa rasov, je bil odpoklican, kajti zastopstvo Abesinije je oficijelno prešlo na italijanski generalni konzulat, ki je z dovoljenjem ministra za kolonije v Rimu že daje vizume na potne liste v Abesinijo. Ta navidez brezpomembni dogodek v Parizu pove več, nego vsa pogajanja in vse prazno besedičenje v Zenevi.

★ ZAJAMČENO SREDSTVO

Na ženskem zborovanju sedita dva moška in eden ima v žepu skrito miš. — Če bo govornica še tako nesramno na padala moške, zašepeta oni z miško v žepu svojemu sosedu, — izpustim miš. — Nadebudni vajenec

Irgovec hoče sprejeti novega vajenca in pozdravi fanta, ki se mu je prišel predstaviti. — Rad bi vajenca, ki razume svoje delo. Dovolj imam že tepecv in zaspanecv, ki ne znajo odpreti oči nikoli in ki ne vedo, kaj je za trgovino dobro. Razumeš? — Da, — odgovori fant — ali naj vam grem takoj kupit nov ovratnik?

Radioprogram

Petek, 12. junija

11: Šolska ura: Od krpe do papirja. Ogled Piatnikovke papirnice v Radečah (g. Rudolf Bratko). — 12: Po naših domačih stezicah (plošče). — 12.45: Vremenska napoved, poročila. — 13: Napoved časa, objava sporeda, obvestila. — 13.15: Vojaske godbe igrajo (plošče). — 14: Vremensko poročilo, borzni tečajji. — 19: Napoved časa, vremena, poročila, objava sporeda, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Reprodukcijski koncert na dveh klavirjih. — 20.10: Ženska ura: Gospospinskih šola za gostilniško obrt (g. Milica Krotkova). — 20.30: Operetni vendki. Pojava ga. Ribičičeva in g. Gostič s spremljevalnim radijskega orkestra. — 22: Napoved časa, vremena, poročila, objava sporeda. — 22.30: Angleške plošče

Sobota, 13. junija

12: Plošča za ploščo — pisana zmes pesmic veselih in godbe za ples. — 12.45: Vremenska napoved, poročila. — 13: Napoved časa, objava sporeda, obvestila. — 13.15: Plošča za ploščo — pisana zmes pesmic veselih in godbe za ples. — 14: Vremenska napoved. — 18: Za delopust! (Igra radijski orkester). — 19: Napoved časa, vremena, poročila, objava sporeda, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Polke, same polke! (Plošče). — 20.10: Zunanji politični pregled (g. dr. Alojz Kuhar). — 20.30: Poglejmo po Posavju: od Rajhenburga do Brežice. (Rokopis sestavlja prof. Mirko Avenak). Sodelujejo pevci, godeji in člani rad. igr. družine. — 22: Napoved časa, vremena, poročila, objava sporeda. — 22.15: Radijski jazz

Potem je zavozil v predor in ko je privozil iz njega, se je odprl pred njima očarljiv pogled na modro-morsko gladino Sredozemskega morja. Nebo je bilo kristalno čisto, sonce je gredo kakor v juniju. Polagoma so se nizale skupne borovceve, izgubljale so se in vlak je zavozil v čarobni kraj med livade in vrtove, polne citron in pomaranč med bujno zelenim listjem. Na desni strani se je razprostiralo tja v nedogledne daljave sinje morje v bleščeči lepoti pod jasnim nebom. Bele vasice so gledale iz košatih šopov zelenja južnega razstlinstva. Na obeh straneh so hitele mimo vile s stebriči in italijanskimi strehami. Njihove terase so bile okrašene z aloami, osamljeni datlji so tu pa tam majali svoje široke pahljače v prozornem zraku.

— Smo že na jugu! — je vzkliknil Jakob in odprl oči, da bi se opaljal ob pogledu na čarobne barve. — Nisem mislil, da je tu tako lepo.

Utrujena od neprestanega gledanja skozi okno sta si sedla nasproti. Skozi odprto okence jima je dihljal v obraz vonj španskega bezga. Kakor po solnčnem žarku je zdrsnil v vagon metulček bleščočih kril, zatrepetal je prestrašeno nad njima, potem je pa zopet našel izhod v božjo naravo.

Vera Inber:

Tekstilne sanje

Sestanek je bil določen za osmo uro večer, ko molče stoji in govori srce. Šestati sta se hotela pri postajališču avtobusov ob parku na koncu Kuznečkega. Ob osmih zvečer so snežni oblaki zakrili luno, zažvižgalo in začelo snežiti. In snežni metej je zaplesal po mestu, zasipajoč mali park z demanti in svetlo-modrimi piši vetra.

Dmitrij Iznuorenkov, čigar let se še ni šlo mnogo, je bil v seznamu slušateljev tehniškega zavoda. Po nazivu bi človek tam težko pričakoval tekstilni oddelek. Toda bil je tam in procvital je.

Prispevi na sestanek je nastavljal Dmitrij Iznuorenkov obraz snežnemu meteu, kakor se spodobilo človeku in možu, ki veruje v svojo zvezdo. Svojo zvezdo je poznal Dmitrij Iznuorenkov temeljito. Bilo mu je sojeno, da se bo po vseh življenjskih in ustavnih izpitih spojil s tekstilnim življenjem države. Sanjal je, kako postane ravnotež predilnice. Njemu podrejena stojala in stroji so se kar lesketali v niklju in med. Centimetri, metri, kilometri tkanin so leteli iz strojev. To je zadostovalo za vso Sovjetsko Rusijo, da bi se oblekla v flanelo in platno. In Rusija se je oblekla. In ime Dmitrija Iznuorenkova se je izgovarjalo za ljubeznijo in spoštovanjem med rdečimi ravnotežji.

Ta čas je pa čakal na ljubljeno dekle. V sanjah o bodočnosti jo je videl kraj sebe. Stanovala je z njim v predilnici in vsak stroj ji je bil tako pri srcu kakor lastno dete. V težkih trenutkih, ko je tovarno uničevala povodenj ali požar — Dmitrij Iznuorenkov je predvideval tudi take možnosti — je nastopala ljubljena kot vojak in kot vojakova žena. Reševala je dragocene medeninate plošče, na katerih so razcevitli vzorci bodočih flanelov in batistov. Sukala se je nad vodo in njeni lasje, nakodrani kakor egipski bombažnik, so bili rdečkasti od plamenov.

Snežni metej je prihrumel nad Kuznečki nasadi. Snežni roj se je zgostil, in dobil podobo kratkega kožuščka s hermelinovim ovratnikom. Klobučevinasti klobuček se je tesno oprijemal čela in ušes, a trepalnice so bile obtežene s snegom.

— Zdravstvujte, — je dejala ljubljena s srebrnim glasom. — Kakšen kraj ste pa izbrali? Tu piha kakor v veži. Ali bi ne mogla iti v kino?

Dmitrij Iznuorenkov je otipal v žepih praznino in prah, pa je odgovoril:

— Ne, ne moreva.

Potem je ponudil ljubljeno roko in ramo, z drugo ramo jo je pa zakril pred snežnim metejem ter jo tako odvedel čez Kuznečki most. Moral ji je povedati, da si zamišlja bodočnost z njo in da ljubezen do nje kot produkcijska sila države z vsakim dnevom narašča.

V gledališču so bili naslanjaji iz rdečega baržuna. V kinu je bil ogenj in sijaj tujih življenj. Toda tu, na Kuznečkem je plesal snežni metej in samo luči v izložbah so tolažile srce kakor laponsko solnce v megli. Pred izložbo,

kjer so se vile toplo in nežno tkanine z nadihom breskve in vrtnice, se je Dmitrij Iznuorenkov z ljubljeno dekletom ustavil.

— Poglejte, — je dejal, — kako dela bombažni trust. — Rad bi bil ženska, da bi mogel nositi take stvari. Prekrasno!

— Neumnosti, — je ugovarjala ljubljena. — To je vendar barhent, navadna, ničvredna šara, kdo pa nosi take stvari! Seveda kdor ni videl inozemskega blaga...

— Sara? — je vprašal znova Dmitrij Iznuorenkov. — Zakaj šara?

— Zato. Pri nas sploh nič nimajo. Vse leze narazen.

— Dovolite, — je vzkliknil Dmitrij Iznuorenkov.

Toda ljubljena ni dovolila.

— Ne, dovolite vi meni, — je kriknila skozi veter in sneg. — Ne govorite česar ne veste. Ali nosite svilene srajce? Ali kupujete ruski krepdešin? No torej. To je prava sramota! Le pogledite!

In kakor znajo to vrtoglave, nečimurne ženske, je obrnila snežnemu meteu hrbet in odpela jopico na prsih. Dmitrij Iznuorenkov se je sklonil k nji, začutil je iz segretega krzna dihačo toploto ter zagledal motne bisere in biserne grudi v krznem gnezdu.

— Poglejte sem-le, — je dejala ljubljena in položila na grudi beli, volneni prstek. — Kaj je po vašem mnenju tole?

— Tole? — je odgovoril Dmitrij Iznuorenkov. — Ne vem. Ljubim vas.

— Jaz pa vem. To je ruska svila, ki leze narazen.

In znova je položila roko pod kožuh na prsi. In tedaj je zagledal Dmitrij Iznuorenkov tam oranžno svilen perilo, ki je bilo raztrgano, kakor se svila navadno trga: v dolgih razporah po dolgem.

— To je ruski krepdešin! — je kriknila ljubljena skozi veter in sneg. — Aha, torej kako je s to rečjo? Boste še trdili svoje? Pri nas nimajo nič. Toda pogledite v inozemstvo...

— Toda pri nas, to je nekaj čisto drugega, — je obupano odgovoril Dmitrij Iznuorenkov in se zamajal pod pritiskom silnega vetra. — Kaj se pravi: pri nas nimajo nič? Imamo vse. Toda sirovine... Ali morete vi razumeti to?

— Neumnosti, — je ugovarjala. — Čez leto dni odpotujem v Pariz in ostanem tam za vedno. Tam je blizu Nizza v kavarnah je dovoljeno plesati in po trgovinah imajo dneve ostankov, ko prodajajo svilo napol zastoj.

— Kaj — Pariz? — je hotel reči Dmitrij Iznuorenkov, pa ni mogel. — Kaj Pariz? A tovarna z novimi cehi? A povodenj? Požar? A medeninate plošče? A od ognja rdečkasti lasje? A kilometri tkanine? A njegove sanje? — Toda tu ni bilo nič.

— Pozno je že, je dejal Dmitrij Iznuorenkov. — Jutri moram zgodaj vstati. Pojdite spremim vas do doma.

Pred vežnimi vrati je bil kup snega. Na vogalu je plesal prezeblj izvošek ples mraza in samote. Njegovo kljuse je bilo postalo na snežnem meteu kockasto kakor velika ovca. Ljubljena je skrila brado v tople kožušček. S snegom obte-

žene trepalnice niso bile več tako nepopisno lepe kakor prej.

— Torej kdaj se bova videla? — je vprašala. — Na svidenje.

— Zbogom, je odgovoril Dmitrij Iznuorenkov. — Nit, ki je naju vezala, se je pretrgala. Tkiivo ljubezni je dobro, toda — sirovina ni nič vredna.

In nastavljal je prsa vetru, kakor se spodobilo človeku in možu, potem je pa odšel.

Kupuj domače blago!

OUZD v maju

Ljubljana, 10. junija.

OUZD v Ljubljani objavlja statistične podatke o stanju zavarovanja v maju. Številke v oklepajih pomenijo prirastek oziroma padec v primeri z majem lanskega leta. Povprečno je bilo v maju zavarovanih 87.428 delavcev (+6.861) od teh 54.720 moških (+5134) in 32.708 žensk (+1727). Bolnikov je bilo povprečno 2328 (+285). Povprečna dnevna zavarovana mezda je znašala 22.47 (+0.04), celokupna dnevna zavarovana mezda pa 1.964.231.20 (+156.821.20). Zaposle-

nost delavstva v konjunktornem pogledu ugodno narašča. V januarju je bilo zavarovanih delavcev 75.087 in je znašal letni diferencial 2399, do maja pa je naraslo število zavarovancev na 87.428 in letni diferencial na 6861.

Povprečna dnevna zavarovana mezda, ki odgovarja približno faktičnemu dnevnemu zaslužku povprečnega delavca se je v maju dvignila za 0.04. Odstotek bolnikov je narasel v primeri z majem lanskega leta za 0.12.

Milijon Slovencev naj prispeva milijon dinarjev za borbo proti jetiki!

ZAHVALA

Iz srca se zahvaljujemo vsem, ki so našega papana, profesorja

EVGENA JARCA

pokropili in zanj pomolili. Zahvala vsem, ki so darovali cvetje in vsem, ki so šli z njim zadnjo pot. Bog plačaj vsakemu, ki je rajnkemu ob življenju ali ob smrti storil dobro delo in vsakemu, ki mu bo z lepo mislijo zagovoril pred večnim pravičnim Sodnikom.

V LJUBLJANI, 10. junija 1936.

ŽALOSTNA ŽENA,
otroci in drugi sorodniki

MALI OGLASI

beseda 0.50 para. davek Dir 3.—, beseda 1 Din, davek 3 Din
preklic!

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti
znamko — Popustov za male oglase ne priznamo

RAZNO

Beseda 50 par davek 3.— Din
Najmanjši znesek 8 Din

VSA LETNA OBLACILA,
hister, buret, kaša, v odlični iz-
delavi dobite poceni pri Pre-
skerju, Sv. Petra cesta 14.
6.-R.

Cenjenemu občinstvu se pri-
poroča za vsa v to stroko
spadajoča dela

Marn Josip,
soboslikar in pleskar
Ljubljana
Wolfova ul. 12. — Tel. 30-68.

ELEKTRICNE INSTALACIJE
za luč, moč, signale in vsa v
stroko spadajoča popravila Vam
izvrši solidno

Ivan Mihelčič
elektrotehnični podjetje
Ljubljana,
Borštnikov trg 1., tel. 27-04.
/35. R.

50 par enilanje
azuriranje vezanje zaves, pe-
rila, monogramov, gumbic
Velika zaloga perja a 6.75 Din.
Julijana, Gospodarska 12.
1/7

OBLEKO lepo narejeno, raču-
nam delo samo 100 Din. Kro-
jač Boštele, Dalmatinova 3.
Ljubljana. 1766

CENJENIM DAMAM vljudo
sporočam, da izvršujem trojno
železno in vodno ondulacijo po
nizki ceni, delo solidno. Za
obisk se priporoča štojs Alojz
frizerski salon Sevnica. 1765

PRODAM
Beseda 50 par davek 3.— Din
Najmanjši znesek 8 Din

PRIMA ČRESNJE sveže, trde,
lebele črne, rdeče 3.75 do 4 Din
kg. Košara 35 kg. pošilja fran-
ko kolodvor G. Drechsler Tu-
zla. 1745

URO SALONSKO dobro ohranje-
no poceni prodam. Cesta na
Rožnik 29 levo. 1770

SLUŽBE
Beseda 50 par davek 3.— Din
Najmanjši znesek 8 Din

UČENKO za »Bonboniere« sprej-
mem takoj. Predstaviti se dnev-
no od 13 do pol 14. ure: Flor-
janska 22.-I. 1775

SIGUREN USPEH!
Inserirajte
V
„SLOV. NARODU“
Inserirajte v našem listu!!

Predpogoj vsake dame — je lepa frizura.

To pa dosežete samo tedaj, če si daste lase trajno ondulirati
na najmodernejšem aparatu brez elektrike, brez žic, in to v
FRIZERSKEM SALONU

Engelbert Franchetti

NOVO VODSTVO

Tyrševa c. 20, vis-à-vis kavarne »Evropa«

Izvršuje se tudi moderna vodna ondulacija, barvanje las itd.

Narodna tiskarna

LJUBLJANA

KNAFLJEVA

5

IZVRŠUJE VSA

TISKARSKA

DELA

TER SE

PRIPOROČA

ZA CENJ. NAROČBE

Makulturni papir

proda

uprava „Slovenskega Naroda“,
Ljubljana, Knaflijeva ulica šte. 5

Inserirajte v našem listu!!

Janko mi je vedno
pripovedoval, da je to
kar ga je najbolj privla-
čilo, in s čemer se še
vedno razlikujem od drugih
žena, moja lepa, naravna polt.

•Tolikim mladencem, pravi on, »se sveti
nos, ali pa imajo na licu debele sloje pu-
dra.« Seveda uporabljam tudi jaz puder, a
ta je videti naraven, ker je na zraku preve-
tren. Na zraku prevetreni puder je deset-
krat finejši in lažji od pudra, ki so ga prej
izdelovali. Samo puder, ki je lahak kakor
pero je odbran za uporabo. To je nov način
proizvajanja pudra Tokalon. Zato se puder

Tokalon tudi tako gladko in enakomerno
oprime lica, pokrivajoč kožo s tankim, ne-
vidnim ovojem lepote. Rezultat tega je po-
polna naravna lepota, tako različna od sta-
romodnih težkih pudrov, ki so dajali samo
videz olepšanja. Ta pomembna nova iznajdba
na zraku prevetrenega pudra bo popolnoma
izpremenila Vaše pojme o pudru. Poizkusite
ga še danes.

T

Zapustil nas je za vedno naš dragi oče, stari oče, stric in tast,
gospod

ANDREJ GOGALA,

KAMNOSEŠKI DELOVODJA V POKOJU,

dne 9. t. m., po kratki mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere.

Na zadnji poti ga sprejemo v četrtek, dne 11. junija 1936, ob
4. popoldne, izpred mrtvašnice, Stara pot šte. 2, na rokopalnišče
k Sv. Križu.

Ljubljana, Mežica, Praga, dne 9. junija 1936.

ZALUJOČI OSTALI.